

Gust Luyten

Highly commanded

12 juni 2004, Paterspand te Turnhout: schitterende viering van de 45 ste verjaardag van Dansliga en de 80 ste verjaardag van stichter-voorzitter. Na een aangrijpende huldiging kondigde mijnheer Colebunders geëmotioneerd aan wie hem na 45 jaar ging opvolgen als nationaal voorzitter van Dansliga. Mijnheer Gust Luyten voorstellen was niet nodig want iedereen van de honderden aanwezige bestuursleden en lesgevers kende hem al. Dat was overigens één van de 10 criteria waaraan de ideale voorzitter moest beantwoorden. Maar wat is iemand kennen? Uit het interview dat ik met mijnheer Luyten had zal u hem (beter) leren kennen, zowel zijn persoonlijkheid als zijn visie op dansen, dansliga en de danswereld. Vier pagina's volstaan daartoe niet. Daarom verschijnt het tweede deel van het interview in de volgende swing.

In 2006 bestaat de chiro van Witgoor Dessel 50 jaar. Ik weet niet hoe dat zal gevierd worden maar er zal zeker gefeest worden. Wie daarbij zeker van de partij zal zijn is onze huidige Dansliga voorzitter die heel overtuigd beweert zeer veel aan deze chiro te danken te hebben, zijn huidige rol binnen Dansliga inclusief.

Gust van Jan van padjes Peer (zeg: pèjes pieër), alias Gust Luyten is de jongste telg uit een gezin met 6 kinderen. Peer, de grootvader van Gust woonde in een huis waarlangs een smal paadje liep en dat deed onder andere dienst om aan te geven welke van de vele Peren op Witgoor men precies bedoelde.

"Mijn vader was een stevige boer die keihard werkte. Moeder was een stille maar zeer verstandige en ondernemende vrouw. Zij runde het bedrijf en behartigde alle zakelijke/financiële aangelegenheden. De kinderen moesten allen meehelpen in het bedrijf. Voor de jongste werd geen uitzondering gemaakt en ik leerde dan ook alle facetten van de boerenstiel. Voor

en na schooltijd moest er meegewerkt worden en de vakanties gingen er ook allemaal aan.

Vader was een zeer sterke mens die enorm hard kon werken. Toen mijn oudste broer 18 was en koos om op de boerderij te werken ging mijn vader in ploegen werken op de glasfabriek in Mol Gompel. Het zware werk aan de ovens, noch het gesjouw als scheepslosser konden beletten dat hij voor en/of na zijn shift op het land werkte. Mijn vader was een slanke man maar bezat enorm veel kracht. Hij is 95 jaar geworden."

Dat Gust een grote eerbied voor zijn vader koestert en nog vaak aan hem terug denkt blijkt uit het feit dat hij spontaan en zonder enig tasten of zoeken het bidprentje te voorschijn haalt. Hierop staat zijn eigen leidmotief te lezen: "Liefde, Moed en Geduld zijn de belangrijkste zaken in een mensenleven. Je moet kunnen doorbijten en je moet ook geluk hebben."

Was er dan enkel 'werktijd' voor het gezin Luyten?

Neen zeker niet. Vader was een sociaal bewogen man die het graag opnam voor anderen en menige kastanjes voor hen uit het vuur haalde. Hij was overal (graag) bij. Zo was hij actief in de karnavalvereniging en hij acteerde ook of anders gezegd: hij speelde toneel. Tenslotte las hij ook heel veel en heeft dat zijn hele leven lang volgehouden dank zij de grote-letter boeken. Zelf had hij enkel de lagere school uitgedaan maar zijn kinderen kregen wel de kans om te studeren en 4 van hen volgden middelbare studies aan het college in Mol.

Dat was toch uitzonderlijk voor die tijd?

Ja, maar dat hadden we, meen ik, in hoge mate te danken aan de pastoor. Het Witgoor was een parochie die gesticht was door en verder afhing van de Norbertijnen van Postel. Deze orde leverde ook de pastoors. Tijdens mijn jeugd hadden we een zeer vooruitstrevende pastoor die er alles aan deed opdat de beste 3 leerlingen van elk 6de leerjaar zouden verder studeren, uiteraard aan het college. Hij gebruikte al zijn autoriteit om de ouders te overhalen maar hij verleende ook logistieke steun. In mijn geval kwam hij op een woensdag thuis aan en zei tot mijn vader: 'Jan, morgen kom ik jullie Gust ophalen en ga hem laten inschrijven in het college van Mol'. 's Anderendaags klom ik achterop de motor van de pastoor en 6 jaar later had ik de Grieks – Latijnse voltooid.

De jeugdbeweging

Tijdens mijn collegejaren was ik lid van de scoutsgroep in Mol. Ik was er 2 jaar verkenner. Tijdens mijn lagere school was ik ook al bij de chiro van Witgoor. Maar deze groep bloedde dood. Op mijn zeventiende ben ik naar de pastoor van het Witgoor gestapt om te vragen of we opnieuw een chiro groep mochten oprichten. Bleek dat hij al op dat initiatief zat te wachten en dus heb ik toen samen met de andere 2 jongens die na de lagere school met mij naar het college waren gegaan, de groep opgericht die volgend jaar 50 jaar bestaat.

De groep kende onmiddellijk veel bijval. Praktisch alle jongens sloten aan. Er was verder ook niets in Witgoor behalve de voetbalclub. In een mum van tijd zaten we aan 120 leden. De chirobeweging was zeer goed gestructureerd met gewestelijke en nationale koepels. Op beide niveaus werden er veel cursussen gegeven voor de jeugdleiders. Sport, volksdans en modedans nam ik voor mijn rekening. Later, zelf gewestelijke, heb ik zelf veel cursussen gegeven ook op nationaal vlak.

Eerste cursus stijldans

Mijn eerste cursus stijldansen heb ik gevolgd in 1962 in Turnhout bij Jacques Evers, een Nederlander, die toen op verschillende plaatsen in de Kempen les gaf. Hoewel ik 23 was, had ik het thuis niet gezegd. Dansen had niet zo'n goede reputatie. Ik had ze verteld dat ik elke week bij mijn broer, die pas getrouwd was en in Turnhout woonde, ging eten en buurten.

Het tweede jaar heb ik ook bij Evers gevolgd maar dan in Mol. Toen heb ik het wel thuis verteld.

Ik keek enorm op naar Evers. De man had overigens helemaal geen contact met zijn leerlingen. Hij stelde er zich hoog boven. We leerden engelse wals, foxtrot(Hollandse benaming voor QS), tango, chachacha, jive en mode-

Het eerste collegejaar

Chiroleider van 1956 tot 1966

dansjes. Na de les schreef ik alles wat we gedaan hadden meteen op. Merkwaaardig genoeg deed ik dat toen al gebruik makend van afzonderlijke vakjes voor voetposities, richtingen, draaihoeveelheid zoals in de boeken danstechniek. Ik noteerde ook de bevelen die Evers gebruikte evenals muziektitels. 'Eerbied voor jouw grijze haren' en 'Spiegelbeeld' waren toen hits.

Geholpen door die notities gaf ik de dansen door aan de chiroleiders en –leidsters.

In dezelfde periode heb ik ook de opleiding tot volkdansleraar gevolgd bij de Volksdanscentrale voor Vlaanderen. Ontelbare weekendnachten heb ik toen doorgebracht in jeugdherberg Opsinjoorke te Antwerpen.

Die volksdansen kwamen goed van pas op de proclamatie en andere schoolfeesten van de Vrije Technische Scholen in Turnhout. Inderdaad na het college had ik met volle overtuiging gekozen voor het sportkot in Leuven. Met dat diploma ben ik op de VTST binnengeraakt; 36 jaar heb ik er graag les gegeven.

Het tijdperk Michielsen

Er was geen vervolg mogelijk op het 2de jaar bij Evers. Ik heb dan eerst het diploma bij VDCV gehaald. Na een onderbreking van 2 jaar ben ik naar mijnheer Colebunders gestapt om hem te vragen waar ik verder kon cursus volgen. Hij verwees mij naar de school van Wim Michielsen in Tilburg, vooral omdat Wim toen al voor dansliga actief was in Retie. Bij Michielsen ben ik 3 jaar gebleven. De eerste 2 jaren heb ik de groepscursussen gevolgd en ook deelgenomen aan wedstrijden in Nederland. We trokken altijd met een groepje naar die

wedstrijden waar steeds bijzonder veel sfeer hing. Het samenhangingsgevoel tussen de Michielsens-dansers was zeer groot. Geen zweem van naijver. Wim en Nellie pakten dat dan ook zeer goed aan en zij hadden ook dansers in de hogere wedstrijdklassen. Ook de school zelf bij Michielsens was een voorbeeld van sfeervolle aankleding vooral rond kerstmis en carnaval. Na 2 jaar ben ik dan privé-les techniek beginnen nemen, ook bij Wim, één keer in de week. Dat was met het objectief dansleraar te worden. Na enkele maanden hebben we in onderling overleg besloten om die opleiding verder te zetten bij de heer en mevrouw Bronmeijer in Den Haag. Aan die hele periode bij Michielsens behoud ik de beste herinneringen. Ik werd er altijd zeer goed ontvangen, ook privé. Wim vertelde graag over zijn zaak, hoe hij de zaken aanpakte en vanuit welke visie en dat kwam later nog van pas.

De opleiding

Jaap en Elly Bronmeijer waren in Nederland een begrip. Zij hadden een indrukwekkend palmares als wedstrijddansers maar stonden vooral bekend als dé opleiders voor toekomstige dansleraren. Ik trok er naartoe met de bedoeling zo snel mogelijk mijn diploma dansleraar te behalen in.....Engeland. Een diploma behaald op de bakermat van het Ballroom dansen werd als het meest waardevolle aanzien. December '68 kreeg ik mijn eerste les van de Bronmeijers en in augustus 69 heb ik examen Ballroom afgelegd in Londen. De periode daartussen was dan ook zeer intensief. Elke week een rit naar den Haag, 150 km enkel. Daar kreeg ik dan 3 uren les. Dat was telkens op vrijdag want dan moest ik maar één uur lesgeven op school. Maar ik moest me wel telkens reppen om op tijd terug te zijn om die les te geven want die was door de directeur deskundig als laatste uur van de namiddag gepland.

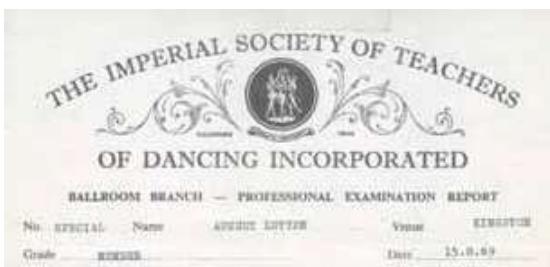
In het begin reed ik met de wagen tot Tilburg en nam daar de trein. Tot op een keer ik bij de terugkeer in Tilburg vaststelde dat mijn autosleutels nog in Den Haag lagen.

Van de schoolvakantie in '69 heb ik 6 weken in Den Haag doorgebracht. Van maandag tot vrijdag was ik van 's morgens tot 's avonds in de dansschool. Elke dag had ik 3 uren privaatles en de rest van de dag oefende ik. Ik logeerde bij vrienden van de Bronmeijers en kwam enkel in het weekend naar huis.

Het examen

De week die het examen voorafging was ik reeds in Londen. Daar werd ik samen met de andere kandidaten uit Canada, USA, Australië, Schotland en natuurlijk Engeland zelf gecoached voor het examen. Dat hield in: 2 sessies van anderhalf uur les per dag. Iedere deelnemer kreeg een assistente van Alex Moore toegewezen om de techniek te overlopen en met die dame diende men ook op het examen te dansen. Alex Moore was de dansgoeroe van het Ballroomdansen bij de Imperial Society of Dancing, de bond die het examen organiseerde. Buiten de lessen trokken we met ons groepje naar Kingston. Daar was bij de Thames een verhard pleintje waar we verder oefenden.

Het examen werd afgenomen door één dansleraar, Albert Rudge, aangesteld door de ISTD.

Tot welk besluit Albert Rudge kwam vertellen het diploma met het bijhorende juryrapport best. 'Highly commended' staat op het diploma en volgens de bijgevoegde legende betekent dit 'meer dan 85%'. Deze score wordt ook omstandig gemotiveerd en het is de moeite om even een paar regels te vertalen:

"De kandidaat heeft absoluut een grondige kennis van de techniek en de theorie en de uitvoering van de figuren was uitstekend. Een plezier om te examineren. Hartelijk gefeliciteerd."

De rapportcijfers bewijzen dat Gust niet alleen alles wist maar het ook nog kon uitvoeren. De commentaar van de examinerator luidde als volgt:

"Danst keurig en beheerst, heel goede actie met expressieve bodyflight. Er werden smaakvolle combinaties getoond."

Het latin-rapport dat 2 jaar later werd uitgereikt was een ietsje minder overweldigend. De jury in de persoon van Geoffrey Hurn had wat opmerkingen over het gebruik van de enkels. Dit is de verklaring van Gust:

Voor het latin-examen dienden we 2 verschillende, nogal uiteenlopende techniekboeken te kennen. Mijn opleiders hadden, wat haast onvermijdelijk is, bepaalde voorkeuren voor de één of de andere methode al naargelang de dans, of één of ander technisch aspect. De andere versie bleef dan onderbelicht. Tegenwoordig hanteren beide federaties hetzelfde boek van Walter Laird. De techniek volgens Laird betekende zoveel als een revolutie en ik heb ettelijke uren bijscholing gevolgd, opnieuw bij de Bronmeijers om deze techniek te doorgronden.

De Engelse diploma's, in heel de wereld als de waardevolste beschouwd, volstonden niet om lid te worden van de BULDO, de Belgische Unie van Leraren in Dans en Omgangsvormen. Daarom heb ik voor die organisatie ook nog examens afgelegd.

Bijblijven

Ook na het behalen van die diploma's ben ik me blijven bijscholen. Ik was habitué op de congressen van de Nederlandse Bond voor Dansleraren en in de paasvakantie was ik steevast gedurende één week in een grote Duitse congresstad. Vooral die Duitse congressen waren toen fantastisch. Zowel op gebied van accommodatie als van inhoud, docenten en visie waren zij beter dan anderen. In de jaren 70 voorspelden zij al de evolutie naar grote vrijetijdscentra waar dansen naast fitness en wellness zouden deel van uitmaken.

Aan de slag

Uit al die bijscholingen selecteerde ik het materiaal om mijn eigen danscursussen te stofferen.

De eerste cursus die ik gaf was in Beerse, in september 1969, een maand nadat ik mijn eerste Engelse diploma had behaald. Ik volgde daar Jacques Evers op. 20 jaar heb ik daar les gegeven. Daarnaast heb ik gedurende 25 jaar zowat overal les gegeven. Een bepaalde periode zeven dagen op zeven. Gedurende 4 jaar heb ik ook een eigen dansschool open gehouden in Turnhout. Dat was een bijzonder leuke tijd, oefenavonden, feestavonden, eigen groepje wedstrijddansers dat deelnam aan de Dansliga wedstrijden.

Toen ik 1975 trouwde heb ik die eigen dansschool opgegeven. Maria Diels, was één van mijn eerste cursisten. In 1970 had zij dansles gevolgd bij mij in Gierle. Toen ik haar 5 jaar later terug tegenkwam en leerde kennen zijn we meteen getrouwd.

Het zal misschien / waarschijnlijk wel iets geleidelijker gegaan zijn, alhoewel met Gust Luyten weet je maar nooit. Hij is altijd een geweldige doordrijver geweest. Herinner je zijn eerste stiekeme danscursus. Een ander voorbeeld: als jongste van het gezin werd Gust steeds naar de mode van de oudere broers gekleed wiens pakken hij mocht afdragen. Alle pogingen om daarin verandering te brengen bleven vruchteloos. Op een keer kwam de kleermaker thuis aan en vertelde tegen moeder dat hij het nieuwe pak voor de Gust bij had, om te laten passen. Moeder en vader kwamen uit de lucht gevallen want Gust was zonder iets te vragen of te zeggen zelf naar de kleermaker gestapt. En moest je dat pak zelf betalen Gust?

'Bijlange niet want ik had geen geld. En verder werden er ook geen woorden aan vuil gemaakt'.

Ik kan me voorstellen dat in veel gezinnen dergelijk voorval tot hoogoplopende ruzies hadden geleid. Niet ten huize Luyten dus al moet gezegd dat geen van de oudere kinderen datzelfde lef had.

Ik ben altijd voor mijn mening uitgekomen en ik heb nooit ruzie gemaakt, met niemand. Men kan met mij ook geen ruzie maken. Ik heb ook mijn eigen kinderen steeds voorgehouden uit te komen voor hun mening en volgens wat ik merk doen ze dat ook.

Wordt vervolgd.
Leo Buyckx